

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 5-7/23,
maj-juli
2023. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

**„UNAPRJEĐENJE
POSLOVNOG AMBIJENTA I
RAZVOJNI PRAVCI TK“**

**SASTANAK
POLJOPRIVREDNIKA I
RESORNOG FEDERALNOG
MINISTRA**

**NASTAVAK SARADNJE
KOMORA TUZLA I S.
MITROVICA**

**JAČANJE SARADNJE
KOMORE I BEOGRADSKOG
SAJMA**

Komorski informator

Uvod

Poštovani čitaoci!

Iako period nakon Lukavačkog sajma List, polako uvodi u malu pauzu kada su sajamske aktivnosti u pitanju, dešavale su se značajne aktivnosti u maju, junu i julu a vezane za nastupe na sajmovima. Dogovorili smo nastup Privrede TK na 50. jubilarnom sajmu Ambiena u Zagrebu. Tu smo u zlatno doba ove sajamske manifestacije puni hale, predstavljali nekoliko desetina privrednih subjekata iz cijele BiH, radili Dane BiH u Hrvatskoj, dočekivali ambasadore, ministre... Nadamo se vraćanju tih vremena i za Ambientu i za Komoru.

Dogovorili smo da ove godien predstavimo našu privredu na još dva sajma a u okviru Beogradskog sajma. Privreda TK biće postavljena na sajmu namještaja i na sajmu etno hrane i pića u Beogradu. Puno zadataka za vruće ljeto.

A puno je tema pokrenuto u razgovoru predstavnika firmi članica Komore sa premijerom i ministrima u Vladi Tuzlanskog kantona. Unaprjeđenje poslovnog ambijenta i razvojni pravci Tuzlanskog kantona bila je tema je sastanka Irfana Halilagića premijera Tuzlanskog kantona i njegovih saradnika, sa predstavnicima većeg broja istaknutih kompanija, privrednika i poslodavaca, predstavnika firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla.

Poljoprivrednici okupljeni u komorsko Udruženje, posebno mljekari, imali su pregršt problema zbog vremenskih neprilika a o tome su razgovarali i sa kantonalnim i sa federalnim resornim ministrom.

Delegacija Komore je, uz posjetu Beogradskom sajmu, zabilježila i posjetu Regionalnoj privrednoj komori Sremska Mitrovica. Prva je ovo posjeta i prvi sastanak nakon perioda u kojem su zbog Pandemije korona virusa zaustavljene brojne aktivnosti i zamrznuti odnosi u brojnim sferama pa tako i u međukomorskim. Dali smo si zadatak da povežemo privrednike, organizujemo B2B susrete, što i jeste komorski posao.

Uz sve pomenute, Komorski informator za period maj-juli, donosi i informacije vezane za održavanje seminara u Komori, za Vladu TK, firme članice Komore: GiKiL, NLB banka, Zada, MiBospo, BH Telecom...

Dino Kalesić
gl. i odg. urednik

Komorski informator

Sadržaj

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 5-7/23,
maj-juli
2023. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Elvir Salihović, član
3. Izet Džananović, član
4. Suad Selimović, član
5. Edina Kurtić, član

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Almir Mešić, član
3. Edina Kurtić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

TEHNIČKA PRIPREMA,
REPRO I ŠTAMPA:
GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Hariz Altumbabić, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

	„Unaprjeđenje poslovnog ambijenta i razvojni pravci TK“	4
	Održan prvi Turistički forum 2023	5
	6. sjednica Udruženja proizvođača mlijeka TK	6
	Sastanak poljoprivrednika i resornog federalnog ministra	7
	Nastavak saradnje komora Tuzla i S. Mitrovica	8
	Jačanje saradnje Komore i Beogradskog sajma	9
	Seminari u Komori	10
	„Značaj tehničkih pregleda vozila za sigurnost saobraćaja na putevima u BiH“	11
	Održan sajam „List“ Lukavac	12
	Dogovoren nastup na jubilarnoj 50. "Ambienti"	13
	Najava sajamskih manifestacija u BiH	14 i 15
	Najava sajмова u regiji	16 i 17
	Održana prva ESG NLB konferencija	18
	ZADA Pharmaceuticals otvorila tržište Afrike	19
	Iz firmi članica Komore	20 i 21
	Iz Vlade Tuzlanskog kantona	22

Saradnja Vlade TK i Komore...

„Unaprjeđenje poslovnog ambijenta i razvojni pravci TK“

Predstavnici Vlade TK razgovarali sa predstavnicima članica

Unaprjeđenje poslovnog ambijenta i razvojni pravci Tuzlanskog kantona bila je tema je sastanka Irfana Halilagića premijera Tuzlanskog kantona i njegovih saradnika, sa predstavnicima većeg broja istaknutih kompanija, privrednika i poslodavaca, predstavnika firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla. Bila je to prilika da se kroz razgovor osjete potrebe privrednika, te da se upozna sa njihovom vizijom razvoja, te stvaranju povoljnijeg poslovnog okruženja i podršci ekonomskom razvoju Tuzlanskog kantona.

„Novoimenovana Vlada, nastavlja vrlo sličan kurs djelovanja naslijeđen iz prošle godine. To su prije svega transparentnost, otvorenost, odgovornost i posvećenost privredi i poslodavcima jer oni doprinose punjenju budžeta i otvaraju mogućnosti novih zapošljavanja. Da smo veoma zainteresirani da im sa naše strane pomognemo i kreiramo što bolji poslovni ambijent pokazali smo i prošle godine ukidanjem parafiskalnog nameta, naknade općekorisne funkcije šuma, čime smo poslovanje privrednih subjekata na području našeg kantona olakšali za oko 4,5 miliona KM godišnje“, kazao je premijer Tuzlanskog kantona i najavio da će Vlada i ove godine osluškivati potrebe privrede i u skladu s tim inputima kreirati svoje programe. „I ove godine planiramo značajna sredstva usmjeriti kao podršku privredi i obrtu. Jedan dio toga bit će, kroz Ministarstvo privrede usmjeren za nabavku repromaterijala i alata i druge poticajne mjere, a značajan dio planiran je i za podršku novom zapošljavanju, između ostalog i za

zapošljavanje demobiliziranih branitelja“, riječi su premijera Halilagića.

Djelovanje Ministarstva privrede će se i u narednom periodu naslanjati na dva ključna fokusa definisana Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona, a odnose se na unaprjeđenje uslova za digitalnu transformaciju i zelenu tranziciju privrede, što u konačnici treba doprinijeti jačanju konkurentnosti privrednih subjekata i uključivanje u globalne lance vrijednosti.

„Prilika je ovo da se dodatno približimo privrednicima, da s njima razgovaramo i da vidimo šta im treba. Želimo da ovim napravimo dodatni iskorak i da ih pozovemo da koriste poticajne mjere, da im olakšamo pristup poticajima, a kao rezultat očekujemo povećanje broja uposlenih i povećanje njihovog standarda“, kazala je Erna Kusturica pomoćnica ministra privrede TK.

„Njima se mora pomoći i oni moraju biti prioritet u radu svih organa uprave bez obzira na nivo vlasti, jer njihovi projekti rezultiraju novim zapošljavanjima i novim radnim mjestima“ akcentirala je Kusturica.

Domaćin i organizator sastanka bila je Kantonalna privredna komora, a Nedret Kikanović predsjednik Komore, pohvalio je ovakav odnos Vlade prema privredi i obrtu.

„Raduje ovaj potez Vlade TK i odlučnost da se zajedničkim snagama dođe do najboljih rješenja koja mogu unaprijediti naše poslovno okruženje. Mi smo i predstavnicima Vlade i privrednicima, predstavnicima firmi članica Komore, predložili statističke podatke o privrednim kretanjima na području Tuzlanskog kantona za proteklu godinu. Ti podaci ukazuju na povećan obim industrijske proizvodnje na rast i izvoza i uvoza. Ukazali smo na broj zaposlenih kao i na broj onih koji su u evidenciji Zavoda za zapošljavanje TK, istakli smo da je prosječna neto plata na području Tuzlanskog kantona na kraju prošle godine bila ispod prosjeka Federacije BiH“, kazao je predsjednik Kikanović, istakavši i aktivnosti koje su poduzete na početku ove godine, a koje su postale redovne posljednjih nekoliko godina. „Radi se o ispitivanju stanja privrede koje radi Kantonalna privredna

komora. Prema toj procjeni opće stanje poslovanja ocjenjeno je prosječnim, a kao najveći problem identificiran je nedostatak radne snage. Kada su u pitanju poslovna očekivanja u 2023. godini, 42,6% ispitanika je istaknulo očekivanje pogoršanja uslova poslovanja, ali i uprkos tome, 59,3% planira investicije u tekućoj godini“, zaključio je predsjednik Kikanović.

Sastanak u Komori ocjenjen je veoma pozitivnim pomakom i dobrom inicijativom, za koju se očekuje da u narednom periodu polučiti i konkretne rezultate u onim oblastima koje su u nadležnosti kantonalnog nivoa vlasti. Premijer Halilagić je obećao da će Vlada Tuzlanskog kantona biti partner privrednicima te im, u skladu sa njenim mogućnostima, biti zagovornik njihovih interesa prema višim nivoima vlasti.

Uz premijera Halilagića i pomoćnicu ministra Kusturicu,

sastanku sa predstavnicima firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla, prisustvovali su ministri trgovine, turizma i saobraćaja Denis Bećirović i obrazovanja i nauke Ahmed Omerović.

D.K.

Održan prvi Turistički forum 2023

„Za Tuzlanski kanton turizam je jedna od vizija razvoja i privredna grana kojoj pristupamo studiozno i planski, za razliku od svih dosadašnjih aktivnosti“

Turistički forum 2023, održan je krajem maja u Tuzli. Okupio je turističke radnike, te predstavnike javnog i privatnog sektora, a glavni cilj bio je razmjena iskustava, razgovor o potrebama i iniciranje budućih aktivnosti za unaprjeđenje poslovanja u oblasti turizma. Organizatori ovog, iznimno značajnog događaja su Vlada i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona. Tuzlanski kanton se ističe brojnim turističkim atrakcijama, raznovrsnom turističkom ponudom, a blizina i prometnost tuzlanske zračne luke dodatni je potencijal kojeg bi se moglo još bolje iskoristiti. Vlada Tuzlanskog kantona i resorno Ministarstvo poduzimaju sve potrebne korake kako bi unaprijedili turističke potencijale, posebno u području infrastrukture, ugostiteljstva, individualnog smještaja i drugih ključnih segmenata, rečeno je na Forumu.

„Za Tuzlanski kanton turizam je jedna od vizija razvoja i privredna grana kojoj pristupamo studiozno i planski, za razliku od svih dosadašnjih aktivnosti. Da o turizmu na području Tuzlanskog kantona ozbiljno razmišljamo pokazatelj je i ovaj forum, prvi ove vrste u našem kantonu. Istovremeno to je pokazatelj da u oblasti turizma ne želimo djelovati na osnovu monologa. Danas na ovu temu pokrećemo dijalog. Razgovor, savjetovanje i udruživanje snaga, a sve s ciljem zajedničkog djelovanja na planu razvoja turističke ponude i turističke infrastrukture u Tuzlanskom kantonu“, rekao je premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić.

Očekuje se da će Turistički forum 2023 doprinijeti jačanju kapaciteta učesnika i učesnica u njihovom budućem radu kroz

dijalog s predstavnicima javnog i privatnog sektora. U okvirima Foruma, upriličeno je više prezentacija i panel diskusija koje su omogućile interakciju prisutnih učesnika. Gosti su imali priliku postavljati pitanja, razmjenjivati mišljenja i savjete s kolegama iz industrije. Tokom foruma predstavljena je i „Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona 2022-2027“ kao i projekat „Visit Tuzla Canton“, koji označava početak planskog razvoja turizma i sveobuhvatne promocije turističkih potencijala i resursa Tuzlanskog kantona.

„Turizam je jedna od razvojnih šansi Tuzlanskog kantona koja nepovratno mijenja imidž Tuzlanskog kantona od bazena bazne industrije ka prostoru pogodnom za intenzivniji razvoj turističke industrije. Na području našeg kantona imamo nekoliko turističkih bisera, kako u oblasti ljetnog turizma, historijskog turizma, zdravstvenog, ali i vjerskog turizma. Od Panonskih jezera, stari gradovi Srebrenik, Soko Teočak, Kula u Gradačcu, nekropola stećaka kod Kladrnja, banjsko klimatska lječilišta, zaštićeni pejzaž Konjuh, sve su to naši potencijali koji nisu iskorišteni u onom potencijalu u kojem bi zaista mogli biti. Vlada Tuzlanskog kantona drugu godinu za redom izdvaja finansijska sredstva koja se putem javnih poziva usmjeravaju na projekte turističke infrastrukture na području Tuzlanskog kantona, sa namjerom da se ponuda učini raznovrsnijom i sadržajnijom, kao i da se poveća kvalitet usluga koje se pružaju posjetiocima Tuzlanskog kantona“, kazao je ministar trgovine, turizma i saobraćaja Denis Bećirović, najavljujući i intenzivniju marketinšku kampanju kojom se želi turistička ponuda približiti ciljnim tržištima u BiH, regionu i Evropi, posebno tržištima gdje živi bh dijaspora.

Također, istaknuto je da je Međunarodni aerodrom Tuzla značajna komparativna prednost Tuzlanskog kantona, te da će i intenzivne aktivnosti Vlade Tuzlanskog kantona na uređenju putne infrastrukture u značajnoj mjeri doprinijeti razvoju turizma i valorizaciji turističkih potencijala, a Turistički forum u ovom smislu je smjernica i putokaz za dalje djelovanje.

D.K.

Iz Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju...

6. sjednica Udruženja proizvođača mlijeka TK

Zahtjevi za pomoć resornim kantonalnim i federalnim ministarstvima

U Komori je održana 6. sjednica članova Udruženja proizvođača mlijeka Tuzlanskog kantona koje djeluje pri Udruženju za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla. Bio je to period intenzivnih, jakih i velikih padavina, koje su dovele do poplava i do uništavanja poljoprivrednih usjeva, što je i bila tačka Dnevnog reda, povod za sazivanje sjednice. Očekivano, pomoć za saniranje novonastale situacije, novog problema dodanog na listu, prilično dugu, problema koji tiše poljoprivredne proizvođače na području Tuzlanskog kantona, očekuje se od resornih ministarstva pa su i upućeni zahtjevi kantonalnom odnosno federalnom Ministarstvu za poljoprivredu. Zahtjevi za isplatu novčanih sredstava namijenjenih premijama za mlijeko proizvedeno u IV i I kvartalu ove godine, kada je riječ o Federalnom nivou te za isplatu novčanih podrški za muzna grla za 2023. godinu te planiranje dodatnih novčanih sredstava u iznosu od 3 mil. KM u rebalansu Budžeta TK-a. Tuzlanski kanton je drugi po proizvodnji mlijeka, rečeno je u Komori, a u ovoj regiji naše zemlje registrirano je hiljadu gazdinstava i 250 obrta. Mljekarima veliki problem predstavlja neredovna isplata podsticaja sa federalnog nivoa, koja kasni devet mjeseci. **„Dobili smo informaciju da je osigurana isplata 900 podsticaja sa federalnog nivoa, međutim, mi smatramo da im trebamo biti prioritet, što dosad nije zabilježeno jer sa novcem se kasni već devet mjeseci. Taj novac nam je potreban jer smo mi sjetve obavili na kredit i poček kod poljoprivrednih apoteka”**, izjavio je Eldin Glibanović predsjednik Odbora Udruženja mljekara TK. Vlada Tuzlanskog kantona ove godine izdvojila je najviše sredstava za oblast poljoprivrede u odnosu na ostale kantone u Federaciji BiH. Međutim, mljekarstvo nije dobilo onoliko koliko su proizvođači tražili te su u određenoj mjeri nezadovoljni. Tokom sastanka održanog u Komori, istakli su da je potrebno više. **„Naši zahtjevi su bili 500 KM po muznom grlu, ali smo programom dobili po 380 KM. Upućujemo zahtjev za dodatni rebalans kantonalnog budžeta. Smatramo da će naša Vlada na ovako tešku situaciju ponovo učiniti korak i obezbijediti nam dodatnih tri miliona KM za kompletnu poljoprivrednu proizvodnju u kantonu”**, dodao je Glibanović.

Tuzlanski farmeri problematizirali su i otkupne cijene mlijeka sa kojima također nisu zadovoljni. Kako kažu, unazad dva mjeseca imaju pad cijene za sedam feninga po litru. **„Tuzlanski kanton je najmanje plaćen u odnosu na ostatak Federacije BiH, a imamo tri najveće mljekare koje se bave preradom te kojima bismo mi trebali biti prioritet u visini plaćanja. Otkupna cijena je trenutno od 65 do 95 feninga, što je u drugim kantonima znatno više. Rješenje ovoga ćemo tražiti, kako bi se otkupna cijena ponovo povećala za sedam feninga”**, navodi Glibanović.

Istaknuto je na kraju skupa u Komori, da je zbog svih problema o kojima je razgovarano i koji se ističu na svim sastancima poljoprivrednika sa vlastima, na području Tuzlanskog kantona poljoprivrednim proizvođačima sve teže opstati. Gase se gazdinstva, smanjuje se stočni fond.

D.K.

Federalni ministar poljoprivrede u Komori...

Sastanak poljoprivrednika i resornog federalnog ministra

Konstruktivan sastanak – korisne informacije

U okviru udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, organizovan je sastanak poljoprivrednika sa područja Tuzlanskog kantona, članova Komore, sa Kemalom Hrnjićem ministrom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo FBiH. Razgovarano je u Komori o problemima sa kojima se poljoprivrednici susreću, predstavljajući Program rada i Program novčanih podrški u 2023. godini.

Kako su istakli sudionici sastanka, zajednički interes je rješavanje nagomilanih problema u oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na području cijele Federacije pa tako i Tuzlanskog kantona. Poljoprivrednici okupljeni u ovo komorsko Udruženje očekuju nastavak dobre saradnje, nastavak i povećanje podrški, iskrenu pomoć za prevazilaženje novonastale teške situacije u koju su poljoprivrednici dovedeni i posljednjim vremenskim neprilikama.

„Mi imamo po drugi put u ovoj godini podršku sa federalnog nivoa vlasti. Smatramo da je to ipak daleko od svih minimuma potrebnih za održivost djelatnosti. Ove godine je planirano da dobijemo samo 10 hiljada KM u odnosu na prošlu godinu a Budžet je za isti period povećan za 64 miliona KM. Na kongresu u Banjaluci smo dobili obećanja da će uslijediti pomoć peradarskom sektoru. Kada je u pitanju podrška sa kantonalnog nivoa prilično smo zadovoljni ali imajući u vidu proširenje proizvodnje, realno je očekivati i povećanje podrške. Kada je u pitanju povećanje cijena na tržištu, moram reći da nema nikakve veze sa proizvođačima. Mi radimo po istim cijenama i ne utičemo na cijene u trgovinama”, rekao je Mevludin Kahvedžić predsjednik Odbora Udruženja peradara TK i dopredsjednik istog Udruženja na nivou FBiH.

Već je ranije isticano da su mljekari na području Tuzlanskog kantona u velikom problemima. Pored vremenskih nepogoda i svi drugi faktori su uticali na smanjenje proizvodnje i sve češće gašenje poljoprivrednih gazdinstava. **„Obišli smo terene, posjetili smo naše farmere nakon ovih vremenskih nepogoda. Velike su štete od poplava u određenim područjima i možemo sada već ustvrditi da će ova godina biti jedna od najtežih u posljednjih nekoliko decenija. Zato je dobro da nas je ministar čuo, da zna sa kakvim problemima se susrećemo. Raduju nas informacije iz Vlade TK kada su u pitanju podrške, povećanje u Budžetu, novi rebalans. Ipak, kada je u pitanju federalni nivo, nismo zadovoljni. I drugi kvartal je pri kraju a dugovanje su prema nama već devet mjeseci. Mi smo drugi kanton po proizvodnji mlijeka, po poljoprivrednoj proizvodnji generalno a prilično smo zaboravljeni od federalnog nivoa. Logično bi bilo da smo prioritet pri isplati novčanih podrški, rekli smo to ministru”**, izjavio je Eldin Glibanović predsjednik Odbora Udruženja mljekara TK. Nakon vrlo konstruktivnog sastanka u Vladi TK, susreta sa kantonalnim premijerom, ministar Hrnjić bio je zadovoljan i sastankom u Komori.

„U okviru cjelokupne posjete Tuzlanskom kantonu pa tako i kada je u pitanju sastanak u Komori, dobili smo puno korisnih informacija. Razgovarali smo u dobroj atmosferi, sa dobrim namjerama, zajedničkim interesima pronalaska rješenja koja će pomoći poljoprivrednicima TK. To i jeste intencija Ministarstva, da izađemo na teren i dobijemo informacije iz prve ruke. Već smo neke stvari u našim programima i planovima promijenili, unaprijedili, neke su u procesu promjene i očekujemo rješenja na obostrano zadovoljstvo”, izjavio je ministar Hrnjić.

Sastanak sa federalnim ministrom organizovan je u Komori na insistiranje poljoprivrednika okupljenih u komorsko Udruženje za poljoprivredu.

„Na zahtjev naših članica iz granskog Udruženja a u saradnji sa resornim federalnim i kantonalnim ministarstvom inicirali smo ovaj sastanak, smatramo vrlo važan za naše poljoprivrednike. Vrlo je važno da se razgovara o problemima, da se zajednički dođe do rješenja i da se što veća podrška pruži unaprijeđenju poljoprivredne proizvodnje na području Tuzlanskog kantona”, izjavio je Nedret kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Međukomorska saradnja...

Nastavak saradnje komora Tuzla i S. Mitrovica

Jačanje veza privrednika Sremskog okruga i Tuzlanskog kantona

Delegacija Kantonalne privredne komore Tuzla posjetila je Regionalnu privrednu komoru Sremska Mitrovica. Prva je ovo posjeta i prvi sastanak nakon perioda u kojem su zbog Pandemije korona virusa zaustavljene brojne aktivnosti i zamrznuti odnosi u brojnim sferama pa tako i u međukomorskim.

Predrag Mujkić direktor RPK Sremska Mitrovica sa saradnicom Zoranom Karalić koordinatoricom za usluge izrazili su zadovoljstvo posjetom delegacije iz Tuzle, ponovnim kontaktima i nastavkom dugogodišnjih dobrih odnosa dvije regionalne komore. Bila je ovo prilika da se razmijene mišljenja o aktuelnom momentu privreda Sremskog okruga i Tuzlanskog kantona. Kako je istaknuto na ovom sastanku, evidentan je pomak, oporavak nakon perioda stagnacije koji je usporio globalnu privredu pa tako i privredu ova dva regiona. Raspravljalo se o mogućnostima podsticanja razvoja privrede, preduzetništva i preduzetničke inicijative, svega onoga što komore mogu pružiti privredi, svega onoga što komore čini servisom svojim članicama.

Dogovoreno je da se u narednom periodu radi na jačanju veza privrednika Sremskog okruga i Tuzlanskog kantona te da se, s tim u vezi, pokuša u što kraćem roku organizovati susrete privrednika kako bi se obnovili postojeći a uspostavili novi kontakti i kako bi se dao doprinos nastavku saradnje i komora i privrednika. upućen je i poziv privrednicima iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije te građanima Tuzlanskog kantona, da posjete tradicionalnu kulenijadu koja se uskoro održava. Naime, u okviru svojih aktivnosti usmjerenih na promociju ruralnog razvoja i unaprijeđenje turističke ponude Regiona Srema, Privredna komora Srbije Regionalna privredna komora Sremskog upravnog okruga, Opština Šid i MZ Erdevik ove godine 3. juna organizuju 24. "Sremsku kulenijadu" u Erdeviku. Svake godine veliki broj proizvođača autohtonog sremskog proizvoda – kulena, kvalitetnih vina sa fruškogorskog vinogorja, kao i razni specijaliteti iz „sremačke kuhinje“ imaju priliku da predstave svoje proizvode, uz prigodan cjelodnevni kulturno-umjetnički program kroz nastupe raznih kulturno-umjetničkih društava i etno grupa. Manifestaciju posjeti više od 10.000 ljudi koji su u mogućnosti da obidu oko 150 izlagača na sajmu.

“Sremska kulenijada je jedinstven festival za Sremski okrug koji integriše i afirmiše širok spektar kulturne raznolikosti regiona i njegove ekonomske potencijale kada su hrana i turizam u pitanju. Dođite da kroz ukuse, mirise, muziku i igru upoznate tradiciju, kulturu i život u Sremu”, poručio je Predrag Mujkić direktor Regionalna privredna komora Sremskog upravnog okruga - Sremska Mitrovica.

Almir Mešić i Dino Kalesić rukovodioci komorskih sektora, kao delegacija Kantonalne privredne komore Tuzla, pozvali su predstavnike RPK Sremska Mitrovica i privrednike Sremskog okruga da budu stalni učesnici sajmovi koji se tradicionalno održavaju na području Tuzlanskog kantona: List Lukavac, GraposExpo Gračanica, Gradačački sajam šljive, Lignum Expo Gradačac, Energa Tuzla i Dane jagodastog voća koji su na programu već od 19. maja. Izraženo je obostrano zadovoljstvo susretom i prilikom da se razgovara o povezivanju dvije privrede, uspostavljanju novih kontakata i nastavku saradnje dvije komore.

Pripremio: Dino Kalesić

Nove dvije sajamske manifestacije...

Jačanje saradnje Komore i Beogradskog sajma

Dogovoreni nastupi na još dvije sajamske manifestacije

Privrednici sa područja Tuzlanskog kantona, firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla, dobili su nove prilike za predstavljanje na značajnim sajamskim manifestacijama. Riječ je o dvije tradicionalne manifestacije Beogradskog sajma koje će ujedno biti i uvod u kraj sajamske poslovne godine Beogradskog sajma. To su 59. međunarodni sajam namještaja koji će biti održan od 6. do 11. oktobra, i 17. Etno sajam hrane i pića čije održavanje je planirano od 30.11 do 3.12.2023. godine. Rezultat je to razgovora i dogovora koji su predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla obavili u direkciji Beogradskog sajma. Razgovaralo se sa Aleksandrom Pavićem koordinatorom projekta Sajam namještaja i Aleksandrom Milosavljević koja je koordinatorica projekta Etno sajam hrane i pića. Istaknuta je spremnost da se nastavi i na viši stepen podigne saradnja koju Komora Tuzla ima već niz godina sa Beogradskim sajmom a koja je počela zahvaljujući **Dejani Cahun** koordinatorici projekta sajma građevine SEEBBE od koje je i počelo redovno pojavljivanje firmi članica Komore na manifestacijama u okviru Beogradskog sajma. Istaknuto je prilikom sastanka u Beogradu da će Kantonalna privredna komora Tuzla i u narednom periodu staviti na raspolaganje Beogradskom sajmu sve svoje alate za promociju sajamskih manifestacija. Pored animiranja privrednika sa područja Tuzlanskog kantona za nastup na sajmovima u Beogradu, posebno članica Komore putem granskih komorskih udruženja, nastaviti će se promocija sajmovi na web stranici Komore, u novinama Komorski informator, na LED displeju će se emitovati najavni spotovi sa beogradske sajmove a sve informacije vezane za Beogradski sajam, i dalje će popunjavati rubrike, jedinstvenog u Komorskom sistemu šire regije, servisa koji se pod nazivom “Vijesti iz privrede”, svako jutro iz Komore Tuzla distribuira na oko 600 mail adresa širom BiH, Srbije, Hrvatske i Crne Gore.

Komora će, kao i prethodnom periodu, na vrijeme obavijestiti sve svoje članice o načinu i uslovima nastupa na sajmovima Beogradskog sajma pa tako i za dvije nove, na sastanku u Beogradu, dogovorene sajamske manifestacije.

Treba reći da je sajam namještaja koji doživljava svoje 59. izdanje, jedan od najkvalitetnijih i najpriznatijih sajmovi iz ove oblasti u širem regionu. **“Na Međunarodnom sajmu namještaja (UFI) predstavlja se cijela drvna industrija – od faze primarne prerade drveta do izrade finalnih proizvoda. U „djelokrug“ ove manifestacije spada i uređenje enterijera, kao i promocija proizvoda svih pratećih industrija – proizvođača najrazličitijih repromaterijala i mašina koje se koriste u proizvodnji namještaja. Manifestacija je nedavno doživjela značajan redizajn i iskorak u dva pravca – u konceptualnom smislu programskim akcentovanjem dizajnerski orijentisanih kompanija, a na biznis planu jačanjem poslovne posjete kroz uvođenje Hosted Buyers programa”**, rekao je Aleksandar Pavić koordinator projekta Sajam namještaja dodavši da, iako je nekada bio samo segment Sajma nameštaja, Sajam mašina, alata i repromaterijala za drvnu industriju, ovaj sajam je prerastao u zasebnu sajamsku manifestaciju. Etno sajam hrane i pića je regionalna smotra prehrambenih proizvoda namjenjenih tržištu, pripremljenih po tradicionalnim receptima, na tradicionalni način. **“Riječ je o nacionalnim specijalitetima, proizvodima karakterističnim za uža geografska područja, najčešće ručne izrade i od organski gajenih sirovina. Manifestacija afirmiše tradicionalne proizvode kao prvazredne tržišne i izvodne artikle, koji treba da postanu i nezaobilazni element turističke ponude. Radi se o proizvodima sa zaštićenim geografskim porijeklom ili onima čija se zaštita preporučuje”**, istakla je Aleksandra Milosavljević koja je koordinatorica projekta Etno sajam hrane i pića. **“Cilj je utemeljenje robne marke etno proizvoda, odnosno brendiranje tradicionalnih proizvoda”**, zaključila je Milosavljević. Za očekivati je da će firme članice Komore Tuzla, u direktnom, samostalnom izlaganju ili kao dio zajedničke sajamske postavke pod nazivom “Privreda TK”, i na ovim sajamskim manifestacijama ostvariti značajne rezultate, kao što je to slučaj sa beogradskim sajmovima turizma i građevine na kojima je Komora sada već stalni učesnik. Delegaciju Kantonalne privredne komore Tuzla u Beogradu su sačinjavali Nedret Kikanović predsjednik i rukovodioci pojedinih komorskih sektora Almir Mešić i Dino Kalesić. Dogovoreno je da se odmah po povratku iz Beograda, pokrenu aktivnosti na promociji sajmovi namještaja te hrane i pića, animiraju privredni subjekti, organizuju firme članice i da se nastavi sa kvalitetnim predstavljanjem privrede Tuzlanskog kantona na sajmovima Beogradskog sajma.

Pripremio: Dino Kalesić

Seminari u Komori...

“Mogućnosti finansiranja ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te istraživanje i razvoj u periodu pripreme za ulazak u EU”

Seminar prilika da polaznici saznaju više o različitim izvorima financiranja koji su dostupni za unaprjeđenje poslovanja i konkurentnosti na tržištu

Kantonalna privredna komora Tuzla organizovala je besplatni jednodnevni seminar na temu “Mogućnosti finansiranja ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te istraživanje i razvoj u periodu pripreme za ulazak u EU”. Ovaj vrlo interesantan događaj, koji je privukao veliki broj učesnika i medija, bio je jedinstvena prilika da polaznici saznaju više o različitim izvorima financiranja koji su dostupni za unaprjeđenje poslovanja i konkurentnosti na tržištu. Predavačica na ovom besplatnom seminaru kojem su mogli prisustvovati svi zainteresovani predstavnici firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla, bila je Janja Kulić iz Kulić & Spirk d.o.o. Za ovu priliku predavačica Kulić je obradila nekoliko tema:

Mogućnosti finansiranja jačanja otpornosti preduzeća iz programa EU, IPA III program za jačanje otpornosti – potpora

za provedbu energetskog plana za BiH, Prekogranični programi teritorijalne saradnje, Transnacionalna saradnja, Programi Evropske unije u kojima su prihvatljivi prijavitelji poslovni subjekti registrovani u BiH a prezentovani su i primjeri dobre prakse. Važno je pomenuti da je Janja Kulić mag.oec. licencirana poslovna savjetnica i ovlaštena revizorica, sa dugogodišnjim iskustvom u Njemačkoj, Austriji i Hrvatskoj na poziciji Prokurist i Senior Manager u međunarodnoj revizorskoj tvrtki Ernst & Young. To je jedna od četiri najveće međunarodne tvrtke za reviziju a angažovana je bila na različitim projektima revizije, due diligence, procjene poduzeća, projekata, segmenata poslovnih aktivnosti, pripreme privatizacije velikih državnih društava, računovodstvenog savjetovanja, poreznog savjetovanja kao i pripreme i održavanja stručnih seminara. Vlasnica je i direktorica društva “Kulić & Spirk” koje je osnovano je 2005. godine kako bi tržištu ponudilo inovativne usluge u području revizije, poslovnog savjetovanja i računovodstva. Pristup je temeljen na neovisnosti i integritetu, ali je istovremeno usredotočen na stvaranje dodane vrijednosti klijentima u svrhu ostvarenja njihova maksimalnog potencijala, pri čemu se koriste najsuvremenije metodologije i tehnološka rješenja. Isporučivanje izvrsnosti i održavanje najviše razine kvalitete prepoznato je na tržištu te je ovo društvo danas partner mnogim vodećim poduzećima i organizacijama s kojima raste kroz svakodnevne izazove.

„Efektivna poslovna komunikacija“

Izuzetno zanimljiva tema i koristan seminar

Kantonalna privredna komora Tuzla bila je domaćin jednodnevnog seminara na temu „Efektivna poslovna komunikacija - BCE Business identity and Communications Education Program“. Izuzetno zanimljiva tema i koristan seminar, okupio je u Komori brojne direktore, poduzetnike, menadžere svih nivoa, zaposlenike i sve one koji su

prepoznali značaj teme i željeli unaprijediti svoja znanja u oblasti korporativnog/ poslovnog identiteta i profesionalne komunikacije.

Cilj ovog programa poslovne radionice, kako je istaknuto u Komori Tuzla, bio je pokazati kako je tržišna pozicija i ugled poslovnog subjekta rezultat dostignutog nivoa izgradnje Poslovnog identiteta i efikasne - profesionalne interne i eksterne komunikacije, te sofisticiranih načina pregovaranja prilagođenih stilovima EU tržišta. Predavač na ovom izuzetno značajnom seminaru bio je Jasmin Hasančević – ICC - International creativity company. Jasmin Hasančević ima 22 godine iskustva u domenima Korporativnog upravljanja, više od 600 održanih ličnih seminara i radionica u BiH i inostranstvu, tri EU certifikata za Upravljanje ljudskim resursima i Komercijalne vještine. Ujedno, radio je na razvoju nekoliko evropskih brendova, sa timom ICC izveo više od 1000 edukacija, radionica i seminara u domenima komercijalnog, finansijskog, zdravstvenog i realnog sektora, te organizacija i ustanova.

D.K.

Prva konferencija o značaju tehničkih pregleda u TK...

„Značaj tehničkih pregleda vozila za sigurnost saobraćaja na putevima u BiH“

Podići bezbjednost saobraćaja na viši nivo

Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona je organizovalo seminar/konferenciju pod nazivom „Značaj tehničkih pregleda vozila za sigurnost saobraćaja na putevima u BiH“. Na seminaru/konferenciji su prezentirani stručni radovi iz oblasti tehničkih pregleda vozila, vozila kao faktora sigurnosti u saobraćaju, te upriličene panel diskusije o aktuelnim pitanjima u oblasti tehničkih pregleda vozila i sigurnosti u saobraćaju. Seminaru/konferenciji su prisustvovali predstavnici nadležnih institucija na svim nivoima u BiH, strukovna udruženja, privredne/gospodarske komora, stručne institucije koje vrše nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila, inspeksijski organi, kao i predstavnici stanica za tehnički pregled vozila. Motorna vozila kao prevozna sredstva bilježe snažan rast i razvoj i predstavljaju neizostavnu pretpostavka za povećanje mobilnosti koja je postala imperativ modernog življenja. Porastom broja vozila rastu i negativni uticaji: saobraćajne nezgode, smrtno stradale osobe, povrijeđene osobe sa trajnim invaliditetom, materijalna šteta, negativan uticaj na životnu sredinu, gužve i gubljenje vremena u prijevozu. Ideja za organizaciju seminara/konferencije je proistekla iz potrebe, želje i htijenja predstavnika Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, koje je nadležno za funkcionisanje saobraćaja na području Tuzlanskog kantona, da pokuša podići bezbjednost saobraćaja na viši nivo, odnosno da pokušamo smanjiti broj saobraćajnih nezgoda kao i posljedice događanja saobraćajnih nezgoda (smanjenje broja smrtno stradalih, smanjenje broja teško ozljeđenih, smanjiti materijalnu štetu na vozilima i dr.) djelujući na segment rada stanica tehničkog pregleda kao jedne od bitnih karika koje utiču na tehničku ispravnost vozila a samim tim i na bezbjednost saobraćaja. Kontrola tehničkog stanja cestovnih vozila - tehnički pregledi vozila – predstavljaju aktivnost propisanu važećim zakonskim propisima, a svrha joj je da se osigura odvijanje cestovnog saobraćaja uz što manje neželjnih posljedica, u ovom slučaju na svođenje uloge faktora “vozilo”, kao uzročnika saobraćajnih nezgoda, na što manju realno moguću mjeru. Prema podacima sa kojima raspolaže Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK na području Bosne i Hercegovine u protekloj 2022. godini bilo je registrovano 1.184.758 motornih vozila, od toga na području Federacije BiH 707.521 vozila (cca 60,00 %), na području Republike Srpske 438.352 (cca 37,00 %) i na području Distrikta Brčko 38.885 vozila (cca 3,00 %). Na području Tuzlanskog kantona u 2022. godini je bilo registrovano 142.355 motornih vozila i poslije Sarajevskog kantona (162.560) drugi smo kanton po broju registrovanih vozila, odnosno oko 12,00 % svih registrovanih vozila u BiH je registrovano na području Tuzlanskog kantona. Od ovoga broja (142.355) najveći broj vozila, odnosno 123.574 je putničkih motornih vozila, 611 autobusa, 9.983 teretnih vozila, 2.090 motocikala i 6.097 ostalih vozila (radne mašine i dr.), što je znatno veći broj registrovanih vozila u odnosu na vrijeme prije agresije. Prema podacima sa kojima raspolaže ministarstvo prosječna starost motornih vozila u našoj zemlji je preko 19 godina, a slična starosna struktura je i na području TK.

Prema posljednjim statističkim podacima, prosječna starost vozila u BiH je za putnička vozila: 17,78 godina, autobuse: 16,4 godine a za teretna vozila 20,88 godina (N2 – vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3,5 (t) a manja od 12 (t)). Ono što zabrinjava jeste činjenica da je oko 45,00 % vozila starije od 21 godine, a više od 81,73 % posto voznog parka starije je od 12 godina. Posebno je zabrinjavajuće da je 59,51% vozila starijih od 15 godina. Takva vozila ne posjeduju elektronske sisteme za nadzor funkcionisanja sistema vozila, tako da korisnik ne zna šta se dešava sa njegovim vozilom sve dok ne dođe do otkaza ili kvara nekog od sistema ili dok ne ode na tehnički pregled. Nažalost, ovu statistiku ne prate rezultati ispitivanja tehničke ispravnosti vozila. Suviše je mali procenat identifikovanih tehnički neispravnih vozila na linijama tehničkog pregleda. Broj neispravnih vozila na prvom pregledu u FBiH, u 2022. godini, je iznosio 19.791, odnosno svega 2,7 %. Veoma mali broj vraćenih neispravnih vozila, starost vozila kao i nedovoljno održavanje vrlo je čest uzrok tehničkoj neispravnosti vozila pa je i to jedan od direktnih utjecaja na sigurnost vozila u saobraćaju. Na području Bosne i Hercegovine trenutno egzistira 472 stanice tehničkog pregleda vozila (STPV), od toga u FBiH 184 STPV, u Republici Srpskoj 270 STPV i u Distriktu Brčko 18 STPV. Dakle u FBiH trenutno egzistira 184 STPV, od toga najveći broj na području Tuzlanskog kantona i Sarajevskog kantona po 32 STPV, Zeničko - Dobojski kanton 28 STPV, Srednjobosanski kanton 25 STPV, Hercegovačko – neretvanski kanton 22 STPV itd. Stanice tehničkog pregleda vozila u Federaciji Bosne i Hercegovine opremljene su opremom i uređajima kao i savremene stanice tehničkog pregleda vozila u Europi. Međutim, evidentno je da je kvalitet obavljenog tehničkog pregleda vozila na nižem nivou u odnosu na isti u evropskim zemljama i jedan od zadataka ove konferencije je da se detektuju problemi te da se stanje popravi na bolje, tim prije uzimajući u obzir prosječnu starost voznog parka (preko 19 godina) i broj vraćenih neispravnih vozila sa STPV od svega 2,7 %.

MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I SAOBRAĆAJA TK
POMOĆNIK MINISTRA ZA SAOBRAĆAJ I OPĆE POSLOVE
Nenad Lukanović, dipl. ing. saob.

21. sajamska manifestacija u Lukavcu...

Održan sajam "List" Lukavac

Lukavački sajam turizma i ekologije "LIST", pokretač razvoja turizma u TK – „Protiv recesije se borimo radom, trudom“

U Lukavcu je održan 21. sajam turizma i ekologije "LIST". Na svečanoj ceremoniji otvarajući ovu značajnu sajamsku manifestaciju, Elmedin Konaković ministar vanjskih poslova BiH naglasio je značaj sajma i izrazio zahvalnost organizatoru na njegovoj istrajnosti i upornosti da već 21 godinu razvija tu sajamsku manifestaciju. "Živimo u najljepšoj zemlji svijeta s perfektnim geografskim položajem, bogate kulture, istorije, tradicije i prirodnih ljepota. Pred nama je ozbiljan izazov da svojski, zajedno, bez mnogo politike sve to pretvorimo u konkretan rezultat. Ovaj integrativni sajam danas okuplja ljude iz nama prijateljskih zemalja i cijele BiH, ali i različitih političkih stranaka. Ovakve nas stvari okupljaju, spajaju i daju smjernice kako da zajedno djelujemo, da ljudima u BiH olakšamo život i ostanak ili eventualno povratak mladih ljudi koji su ovu zemlju već napustili", rekao je Konaković. Dodao je da je povećanje opće sigurnosti i stabilnosti u političkom i svakom drugom smislu pozitivan signal investitorima. Prema riječima Denisa Zvizdića predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, ovakvi sajmovi su bitni zato što se na njima malo priča o politici, a mnogo o ekonomiji, napretku, razvoju, investicijama, otvaranju novih radnih mjesta, odnosno o svim temama koje su suštinski bitne za napredak države i građana. "Sajam turizma i ekologije "List" je nešto po čemu BiH može biti prepoznatljiva, ne samo u regionu nego i u čitavom svijetu. Malo je zemalja u svijetu koje imaju takva prirodna bogatstva u odnosu na svoju površinu i takvo kulturnohistorijsko nasljeđe. Imamo više od 200 hiljada kilometara riječnih tokova, 101 jezero, izlaz na more, 50 posto naše površine je prekriveno šumom, više od dvije hiljade kulturno-historijskih, nacionalnih spomenika, brojnih civilizacija koje su bile na ovim područjima i ostavile svoje materijalno i duhovno nasljeđe. Imamo čisto zemljište i čiste vode", naveo je Zvizdić. Izet Nuhanović direktor Lukavačkog sajma turizma i ekologije je rekao da su, uprkos ekonomskoj krizi i osjetnom nedostatku finansijskih sredstava, ponosni da Lukavački sajam turizma opstaje iz godine u godinu. "Odlučili smo da se protiv recesije borimo radom, trudom, ali prije svega razvijanjem iskrenih prijateljskih odnosa sa našim gostima i izlagačima", rekao je Nuhanović. Vlada Tuzlanskog kantona je prepoznala značaj, rad i trud organizatora ove manifestacije, te je u kontinuitetu to i podržavala, istakli su u svom obračanju ministar trgovine, turizma i saobraćaja TK Denis Bećirović i ministarica prostornog uređenja i zaštite okolice TK Anela Ajšić. Gradonačelnik Lukavca Edin Delić rekao je da su i nakon dvije decenije turističkog sajmovanja prisutna propitivanja u smislu isticanja turizma, a sada i ekologije u gradu kakav je Lukavac. Sajam LIST, 21. po redu, bio je prilika da se posjetiocima i gostima prikažu turistički potencijali, ljepote i bogatstva Bosne i Hercegovine, ali i grada Lukavca i njegove okoline. Na sajmu je ukazano i na važnost očuvanja okoliša i unapređenja turizma. Osim izložbenog dijela pripremljeni su i brojni prateći sadržaji: Festival hrane i pića "Bosanska sofa", Dani ženskog stvaralaštva, Palačinkijada, sajamska Kotlićijada, promocija knjige autora Dragana Arandelovića "Kako sam autostopom stigao do Ginisa", Biciklijada, Operska predstava "Telefon", revijalna smotra folklornih društava, kao i brojna stručna predavanja iz oblasti turizma i ekologije.

U Lukavcu na 21. međunarodnom sajmu turizma i ekologije "LIST 2023", učestvovalo je oko 150 izlagača iz BiH i inozemstva. Izlagači i gosti Sajma LIST 2023 bili su iz Crne Gore, Slovenije, Srbije, Hrvatske, Turske, Italije, Albanije i Bosne i Hercegovine. Među njima, kao redovni učesnik i stalna zajednička postavka, a privrednici – članice Kantonalne privredne komore Tuzla i „Privreda TK“.

Zajedničku postavku su ove godini činili: „Eko život“ Tuzla, „TQM“ Lukavac, „Terme Ozren“ Petrovo, „Golden tours“ Tuzla, „Centralno grijanje“ dd Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Turistička organizacija Grada Tuzla, „FinRa“ Tuzla, „Radius“ Gračanica, „Lović & CO“ Lukavac, „Portanaturae“ Srebrenik, „Aronija Okanović“ Tuzla, „Nova banka“ Banjaluka PJ Tuzla, „Voćar“ Brčko, „Mlin Nezić“ Gradačac, „Fana“ Srebrenik, „Corn flips“ Srebrenik, „Piemonte“ Tuzla, Hotel „Vertigos“ Tuzla, Hotel „Tehnograd“ Tuzla, „Borplastika Eko“ Tuzla, „Imel“ doo Lukavac, „Alpha smart energy“ doo Tuzla, „Yavuz company“ Srebrenik, „Wortmann Metal“ Tinja, „Cydonia“ Gračanica, MI "Prima VIP" Orašje, „Tehno-Beton“ doo Gračanica, „Solana“ dd Tuzla, Restoran "BardaK" Đurđevik, „Pašnjak“ doo Tuzla, „Transturist“ Tuzla, „AgroLife“ Mionica, Grupacija proizvođača gljiva i komposta TK.

D.K.

Nastavak uspješne saradnje...

Dogovoren nastup na jubilarnoj 50. "Ambienti"

Jubilarna 50. "Ambienta" će svoja vrata otvoriti sajmovima "Ambienta", "Zagreb Design Week", "ArhiBau", "Art Zagreb" i "Hotel&Gastroteh"

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla upriličen je sastanak sa predstavnicima Zagrebačkog velesajma. Razgovaralo se o nastavku dugogodišnje saradnje, uspješnih nastupa i predstavljanja privrede na sajmu "Ambienta" koji ove godine bilježi jubilarno 50. izdanje. Kako su istakli gosti iz Zagreba, ova izuzetno značajna i u evropskim razmjerima priznata sajamska manifestacija, biće održana u Zagrebu od 29. septembra do 1. oktobra. Damir Pavlek voditelj projekta i njegovi najbliži saradnici u realizaciji projekta Tamara Kolar i Krešimir Erceg, najavili su novine za jubilarnu "Ambientu".

"Radimo ove godine jedan poseban koncept, nešto što će vratiti "Ambientu" velikim koracima na sajamsku mapu, približiti je novih klijentima i vratiti sjaj kakav je ovaj sajam imao u prethodnim godinama. Odlučili smo se za jedan novi pristup, za simbiozu značajnih sajamskih manifestacija pa ćemo na Zagrebačkom velesajmu imati 5 vrhunskih sajмова posvećenih arhitekturi, dizajnu, graditeljstvu, unutrašnjem uređenju, namještaju te umjetninama", istakao je Damir Pavlek.

Jubilarna 50. "Ambienta" će svoja vrata otvoriti sajmovima "Ambienta", "Zagreb Design Week", "ArhiBau", "Art Zagreb" i "Hotel&Gastroteh", što, sve zajedno, daje jedan novi, značajni poslovno-umjetnički događaj.

Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla je sa saradnicima, gostima iz Zagrebačkog velesajma izrazio zahvalnost na povjerenju i ponudi da se nastavi saradnja koja je između "Ambiente" i komore Tuzla duga skoro 20 godina. Dogovoreno je da Komora na zajedničkom izložbenom prostoru, predstavi firme članice Komore zainteresovane za promociju svojih proizvoda i usluga na sajmu "Ambienta". Također, dogovoreno je da će Kantonalna privredna komora Tuzla animirati sve firme iz oblasti koje sajmovi obuhvataju a na području Bosne i Hercegovine te ih pozvati da se odluče za učešće na velikom i značajnom sajmu u Zagrebu.

Za sve firme koje odluče izlagati na Sajmu a posredstvom Kantonalne privredne komore Tuzla, menadžment Zagrebačkog velesajma i sajma "Ambienta", na sastanku u Tuzli je odobrio i posebne finansijske uslove koji će naknadno biti utvrđeni.

Vrijedno je pomenuti da se 50. "Ambienta" ove godine održava na 18.000 kvadratnih metara u 8 paviljona zagrebačkog velesajma. Prema najavama gostiju iz Zagreba, očekuje se više od 300 izlagača, više od 35.000 posjetitelja koji će imati priliku prisustvovati brojnim kulturnim događanjima na otvorenom, u sve dane sajma, do ponoći, kako i dolikuje slavljeničkom i velikom jubileju koji "Ambienta" obilježava ove godine.

Pripremio: Dino Kalesić

Najava sajamskih manifestacija u BiH...

Gradačac: 50. sajam šljive, 23-26. avgusta

50. Međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije

50. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajem šljive bit će održan od 23 - 26. avgusta 2023. godine na lokaciji Sportske dvorane "Skenderija" u Gradačcu. Na ovogodišnjem sajmu se očekuje preko 250 izlagača iz Bosne i Hercegovine i regiona, isključivo iz sektora poljoprivrede i prehrambene industrije. Pored izlagača na sajmu će biti prisutni partneri i mnogobrojni mediji koji su pokrovitelji ove manifestacije, te strane organizacije koje traže priliku da podrže i finansiraju domaće kompanije. Tokom sajma su planirane razne konferencije, okrugli stolovi, te edukacije. Svi izlagači će prije početka sajma dobiti agendu sajma, te na osnovu toga će moći izabrati događaje koji im najviše odgovaraju. Sajem šljive je najstarija sajamska manifestacija u Bosni i Hercegovini, te je od strateškog značaja za Grad Gradačac i Bosnu i Hercegovinu. Sajem predstavlja priliku za umrežavanje, razmjenu iskustava i znanja između izlagača i posjetilaca, te čini platformu za uspostavljanje novih poslovnih prilika.

Modriča: "12. sajam privrede", 7-8 septembra

Organizatori sajma Opština Modriča i Razvojna agencija opštine Modriča

Jedna od najvažnijih privrednih manifestacija nap području opštine Modriča, "12. sajam privrede" biće održan 7. i 8. septembra 2023. godine na lokaciji Kulturno-sportskog centra u Modriči (sportska dvorana). Pored privrednih subjekata, na Sajmu će se predstaviti i izlagači iz oblasti turizma i poljoprivrede. Tokom sajma je planirano održavanje raznih

konferencija i razgovora privrednika o aktuelnim tematskim sadržajima iz oblasti proizvodnje i usluga. Svrha Sajma je da stvara i promovira poduzetnički duh, poveže privredne subjekte sa različitih područja, te poveća konkurentnost privrednog sektora i privredni razvoj. Sajem će okupiti brojne finansijske institucije, nevladine organizacije i razvojne agencije koje pružaju podršku razvoju malog i srednje preduzetništva, uz medijsku promociju. Organizatori sajma Opština Modriča i Razvojna agencija opštine Modriča pozivaju sve zainteresovane da na vrijeme rezervišu izložbeni prostor za predstavljanje svojih proizvoda i usluga i ostvare nove poslovne kontakte i ugovore. Sve dodatne informacije na www.raomd.org, mail: sajam.modrica@gmail.com i oarmsp@gmail.com, telefon sa brojevima: 053/814-065 i 053/811-372.

Bihać: 20. sajam "Ekobis", 7-10.9.

EKOBIS je najpoznatija i najposjećenija privredna i ekološka manifestacija u široj regiji

Privredna komora USK organizira 20. Međunarodni sajam ekologije – EKOBIS 2023, koji će se održati u Bihaću od 7. do 10.9.2023. godine.

Već dva desetljeća sajam EKOBIS je najpoznatija i najposjećenija privredna i ekološka manifestacija u široj regiji. Ovaj status EKOBIS održava kreiranjem pozitivnog poslovnog ambijenta, kroz visoke usluge poslovnog umrežavanja izlagača i posjetitelja, ali i organizacijom svih drugih sadržaja i poslovnih događanja prilagođenih potrebama i željama izlagača. U proteklih 19 godina na ovom sajmu se predstavilo više od 3.700 izlagača iz 18 zemalja, a sajam je posjetilo preko 250.000 posjetitelja. Ovim brojkama svakako treba dodati i preko 670 uspješno realiziranih pratećih sadržaja. Osim toga, sva sajamska događanja prate najznačajnije medijske kuće u regiji. Sve ovo su dobri argumenti da Vas pozovemo da na vrijeme rezervirate Vaš izložbeni prostor, ali i da prijavite aktivnosti vezane za prateće sadržaje (promocije,

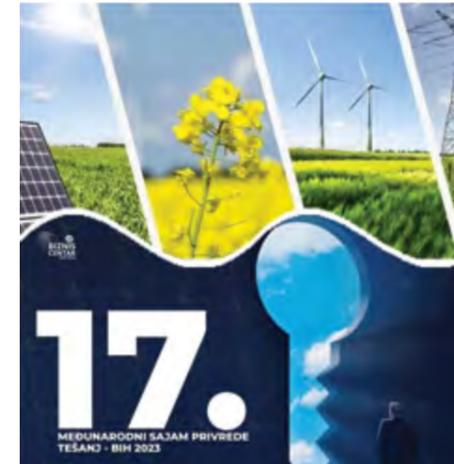

prezentacije, degustacije, okrugle stolove i ostale sadržaje).

Pratite sve aktivnosti vezane za organizaciju sajma na stranici Privredne komore USK - <https://www.pkusk.com/ekobis>.

Tešanj: Sajem privrede 27-30.9.

"Međunarodni sajam privrede Tešanj – BiH 2023" održat će se u periodu od 27 – 30. septembra

"Sajem u Tešnju je postao nezaobilazan privredni događaj na sajamskoj karti BiH, i kao takav predstavlja izvrsnu platformu za poslovne susrete, razvijanje poslovne aktivnosti, razmjenu iskustava, informacija i dobrih praksi". "Međunarodni sajam privrede Tešanj – BiH 2023" održat će se u periodu od 27 – 30. septembra na prostoru opštine Tešanj, u proširenom kapacitetu koji obuhvata preko 15.000 m² izlagačkog prostora. Učesnicima će na raspolaganju biti dostupan unutrašnji i vanjski izložbeni prostor za afirmativnu prezentaciju kompanija, njihovih proizvoda i usluga, na privrednom prostoru koji je nosilac ekonomskog razvoja u Bosni i Hercegovini. Pripremne radnje za održavanje Sajma su već počele. Shodno kontinuiranom organizacijskom unapređenju, interes izlagača za ovogodišnju privrednu manifestaciju ne jenjava. Očekuje se rekordan broj domaćih i inostranih izlagača, privrednika iz Bosne i Hercegovine, zemalja EU i šire regije. Najavljena su učešća javnih kompanija, predstavnika partnerskih privrednih komora, kao i učešća međunarodnih organizacija i diplomatskih predstavništava. Tešanj je postao jedan od lidera u razvoju ne samo Bosne i Hercegovine, već i šire regije. Zadnji podaci o poslovanju kompanija jasno pokazuju ekonomski napredak i status tešanjске privrede. Da bi održale konkurentnost, tešanjске kompanije vrše stalna ulaganja u nove proizvodne pogone i nove tehnologije. Prepoznavajući

značaj i važnost, kao i usklađivanje sa novim vremenom, fokus ovogodišnjeg Sajma je upravo na biznisu budućnosti koji mijenja cjelokupnu energetska sliku, smanjuje troškove, osigurava samoodrživost, pospješuje cjelokupan ekonomski razvoj i pristup politikama Evropske unije. Kroz centralnu temu Sajma: "Obnovljivi izvori energije", prezentovat će se aspekti zelene energije, kao i izazovi koji su pred nama.

Pozivamo Vas da na vrijeme obezbijedite svoje učešće na najvećem privrednom sajmu u Bosni i Hercegovini, koji će biti centralno mjesto privrednih susreta u septembru na temu biznisa budućnosti!

Sarajevo: 9. sajam privrede, 7-10.12.

9. Sajem bosansko - hercegovačke privrede, pod motom „Domaći proizvod u službi građana Bosne i Hercegovine

KJP Centar „Skenderija“ d.o.o. – Sarajevski sajam vas poziva da u terminu od 7. do 10. decembra 2023. godine učestvujete na 9. Sajmu bosansko - hercegovačke privrede, pod motom „Domaći proizvod u službi građana Bosne i Hercegovine“. Organizacijom sajma i osmišljenim promotivnim aktivnostima nudimo priliku izlagačima, institucijama, organizacijama, komorama, strukovnim udruženjima, finansijskim institucijama i potencijalnim konzumentima proizvoda da predstavite svoju ponudu. Posebna pažnja biće posvećena razvoju sektora malog i srednjeg poduzetništva kao generatoru regionalnog i lokalnog rasta i razvoja.

Stručno edukativni program održavaće se na centralnom prezentacionom prostoru, koji će kao i prethodnih godina biti u fokusu interesovanja izlagača, posjetilaca i medija.

Za više informacija, izvolite kontaktirati: Menadžer sajma Bojčić Amira, dipl.ecc. +387 33 219 624, www.skenderija.ba.

D.K.

Najava sajмова u regiji...

Zagreb: 50. jubilarna "Ambienta", 25.9. - 1.10.

Međunarodni sajam namještaja, unutarnjeg uređenja i prateće industrije

Međunarodni sajam namještaja, unutarnjeg uređenja i prateće industrije Ambienta je nacionalni središnjeg poslovni događaj drveno-prerađivačke industrije i proizvodnje. S tematskim cjelinama Namještaj i unutarnje uređenje te industrijski program, Design zona, programom zaokružuje priču o unutarnjem uređenju, dizajnu i pratećoj industriji. Zagrebački velesajam će 50. jubilarnu "Ambientu" organizovati od 25.9. do 1.10.2023. godine. Sajam je izvanredna prilika za promociju proizvoda i usluga iz oblasti namještaja za uređenje doma, uredskog namještaja, namještaja za opremanje hotela i apartmana, unutarnjeg uređenja (zidne obloge, rasvjeta, tepisi, zavjese, dekori), strojeva i alata te repromaterijala za drvnu industriju i proizvodnju namještaja. Pored izlagačkog segmenta uz predstavljanje noviteta i inovacija u pripremi je tematski cjelovit stručni i edukacijski program u cilju predstavljanja novih tržišnih i tehnoloških kretanja kako u proizvodnji namještaja i drvnoj industriji tako i u području graditeljstva. Kantonalna privredna komora Tuzla će i ove godine biti sastavni dio ove značajne sajamske manifestacije. Kantonalna privredna komora Tuzla poziva sve firme iz oblasti drvoprerađivačke industrije na području Bosne i Hercegovine da se odluče za učešće na velikom i značajnom sajmu u Zagrebu. Za kataloško predstavljanje djelatnosti Komore na Ambienti 2023, Zagrebački velesajam osigurat će zajednički izložbeni prostor. Poslovnim posjetiteljima koji će sajam posjetiti u organizaciji Komore, Zagrebački velesajam osigurat će b2b susrete u terminu po dogovoru. Za sve firme koje odluče izlagati na Sajmu a posredstvom Kantonalne privredne komore Tuzla, menadžment Zagrebačkog velesajma i sajma "Ambienta", će i ove godine odobriti i posebne finansijske uslove. Nadamo se velikom odzivu firmi iz drvoprerađivačke oblasti i industrije namještaja, članica Komore, firmi sa područja Tuzlanskog kantona te cijele Bosne i Hercegovine a sve u cilju uspješnog nastupa Kantonalne privredne komore Tuzla s izlagačima na ovogodišnjoj Ambienti. Za prijave i sve potrebne informacije te dogovore o posebnim uslovima nastupa, kontakt osoba: Dino Kalesić, 061/164-311, 035/369-562, dino@pkptz.ba.

Beograd: 59. sajam namještaja, 6-11.10.

Cijela drvna industrija – od faze primarne prerade drveta do izrade finalnih proizvoda

Na Međunarodnom sajmu namještaja (UFI) predstavlja se cijela drvna industrija – od faze primarne prerade drveta do izrade finalnih proizvoda. U „djelokrug“ ove manifestacije spada i uređenje enterijera, kao i promocija proizvoda svih pratećih industrija – proizvođača najrazličitijih repromaterijala i mašina koje se koriste u proizvodnji namještaja. Manifestacija je nedavno doživjela značajan redizajn i iskorak u dva pravca – u konceptualnom smislu programskim akcentovanjem dizajnerski orjentisanih kompanija, a na biznis planu jačanjem poslovne posjete kroz uvođenje Hosted Buyers programa. Mada je nekada bio samo segment Sajma nameštaja, Sajam mašina, alata i repromaterijala za drvnu industriju prerastao je u zasebnu sajamsku manifestaciju.

Zadar: HORECA sajam, 20-22.10.

Dugo očekivani događaj koji u okruženje donosi nove poslovne prilike

HORECA Zadar sajam hrane, pića i opreme za hotele, restorane i apartmane, biće održan od 20. do 22. oktobra. Odlične turističke sezone, dobra predviđanja i velik broj fondova koji financiraju turistički sektor jamstvo su njegovog daljnjeg jačanja. Dobavljači u razvoju turističkog sektora igraju ključnu ulogu i zato je važno da se nađu u pravom trenutku na pravom mjestu.

HORECA Zadar je dugo očekivani događaj koji u okruženje donosi nove poslovne prilike, kako izlagačima, tako i pripadnicima turističkog sektora.

Kao izlagaču na HORECA Zadar sajmu, otvaraju Vam se mnoge prilike:

- Promocija proizvoda s ciljem sklapanja višegodišnjih ugovora
- Upoznavanje tržišta s novim proizvodima
- Zadržavanje i jačanje postojeće pozicije na tržištu
- Širenje prodaje i upoznavanje osoba iz sektora nabave turističkih objekata
- Utjecaj na potrošače kroz promjene njihovih navika
- Traženje poslovnih partnera za zajednička ulaganja za širenje na nova tržišta ili ulaganje u nove proizvode i usluge i još mnoge druge.

HORECA Zadar je međunarodna izložba posvećena sektoru ugostiteljstva i hotelijerstva, sektoru koji se mijenja i prilagođava tržištu i stalno traži nove dobavljače.

Ovo je sajam na kojem se istražuju trendovi, sajam koji potiče kreativnost i inovacije kroz izložene proizvode: tehnologiju, posuđe, hranu, namještaj i sve ono ostalo što je potrebno sektoru turizma.

Nađite na jednom mjestu sve za vaš hotel, kuću za odmor, restoran ili kafić. Tri dana čistog užitka koji pružaju visoko rangirani proizvodi za HORECA sektor, prvi puta u Zadru.

Upoznajte se s novim ponudama i tehnologijama, prisustvujte radionicama i degustacijama, informirajte se o onome što dolazi u turizam i budite korak ispred konkurencije.

Izlagačke cjeline Sajma: Hrana i piće, Oprema za turističke i ugostiteljske objekte, Namještaj, uređenje interijera i eksterijera, Higijena, sitni inventar, posuđe.

Dobro došli na Horeca Zadar!!!

Beograd: 17. Etno sajam hrane i pića

Od 30.11 do 3.12.2023. godine

Regionalna smotra prehrambenih proizvoda namjenjenih tržištu, pripremljenih po tradicionalnim receptima, na tradicionalni način. Riječ je o nacionalnim specijalitetima, proizvodima karakterističnim za uža geografska područja, najčešće ručne izrade i od organski gajenih sirovina. Manifestacija afirmiše tradicionalne proizvode kao prvorazredne tržišne i izvozne artikle, koji treba da postanu i nezaobilazni element turističke ponude. Radi se o proizvodima sa zaštićenim geografskim porijeklom ili onima čija se zaštita preporučuje. Cilj je utemeljenje robne marke etno proizvoda, odnosno brendiranje tradicionalnih proizvoda.

D.K.

Održana prva ESG NLB konferencija...

“Ostavljamo bolje tragove”

Pred nama je velika prilika da ostavimo bolji trag za budućnost

Prva ESG konferencija pod sloganom “Ostavljamo bolje tragove” okupila je u Tuzli klijente, partnere i prijatelje NLB Banke koji su, promovišući postulate održive budućnosti, poslali poruku da ulaganje u zelene inicijative nema alternativu. Veliko okupljanje održano je u kompleksu slanih jezera Panonika, a upriličeno je na 20. godišnjicu ovog jedinstvenog turističkog lokaliteta. Lidija Žigić, predsjednica Uprave NLB Banke d.d. Sarajevo, na otvaranju konferencije poručila je da ovaj grad ima posebno mjesto za NLB Banku, a da NLB Grupa, čiji su dio, održivost nosi u srcu svog poslovanja jer je pred svima nama velika prilika da ostavimo svoj trag i osiguramo bolji kvalitet života budućim generacijama. “NLB se 2022. godine službeno pridružila Net-Zero Banking Alliance (NZBA), savezu banaka širom svijeta predvođenom od UN-a, posvećenom usklađivanju svojih kreditnih i investicijskih portfelja s neto nultim emisijama do 2050. godine ili prije, kako je postavljeno najambicioznijim ciljevima Pariškog klimatskog sporazuma. Povrh toga, dobili smo prvu ocjenu održivosti 2022. Sve to ne ostavlja sumnju u očima investitora i javnosti u našu posvećenost održivim praksama”, istakla je Žigić i najavila da će podrška ovakvim inicijativama biti nastavljena i u budućnosti.

Jedno od preduzeća koje je uz podršku NLB Banke u proteklih 20 godina doživjelo procvat je i Panonika, danas samoodrživi poslovni subjekat. Prvi čovjek oaze slanog okusa Majid Porobić predstavio je inovativni projekat korištenja obnovljivih izvora energije u turizmu, odnosno fotonaponsku elektranu koja omogućava uštede i doprinosi ostvarenju vizije slanih jezera. Džemila Agić, direktorica Centra za ekologiju i energiju, u svom obraćanju fokusirala se na važnost edukacije građana o važnoj temi održivosti. Kako su napor za održivost i doprinos zajednici nezamislivi bez pomaganja ljudima u društveno nepovoljnom položaju, na konferenciji su uručene dvije vrijedne donacije od po 20.000 KM Centru za autizam “Meho Sadiković” i Udruženju “Moja zvjezdica”, u prisustvu dječaka Nadala koji je osmislio nasmijanu zvjezdicu kao simbol udruženja. Tom prilikom Emina Altumbabić iz Centra za autizam govorila je o izazovima s kojima se susreću roditelji i djeca s autizmom te potrebi da se institucionalizacijom dođe do konačnog rješenja njihovih problema. Blaž Brodnjak, predsjednik Uprave NLB Banke, na panel diskusiji pod nazivom “Izazovi i prilike ulaganja primjenom ekoloških, socijalnih i upravljačkih (ESG) kriterija” ocijenio je da će benefiti primjene ESG standarda tek doći, ali da je ključno shvatiti da je taj posao veliki izazov. Na panelu je bilo riječi i o načinima mjerenja utjecaja zelenih inicijativa u državama, a ministrica za prostorno uređenje i zaštitu okolice Tuzlanskog kantona Anela Ajšić poručila je da se strateški dokumenti trebaju donositi u saradnji sa stručnjacima, kao i da je ključna komunikacija između ministarstava i privrednika. Profesor Elektrotehničkog fakulteta Sarajevo Vedad Bečirović istakao da je nužno implementirati naučna i istraživačka dostignuća u rad realnog sektora jer bez toga nema napretka za zajednicu.

Uz ove segmente, o temi dostizanja ravnoteže između ekonomskih, ekoloških i društvenih ciljeva jedne kompanije govorila je Maša Njegovan, viša menadžerica u sektoru za upravljanje rizicima i voditelj projekata vezanih uz održivost. Na konferenciji su proglašeni i pobjednici takmičenja “Nova prilika”, koje je NLB Banka organizovala za učenike škola u Tuzlanskom kantonu, a to su učenici JUMS Građevinsko-geodetske škole Tuzla, Mješovite srednje škole Doboj Istok i Mješovite srednje škole Sapna. Partneri konferencije predstavili su održiva rješenja za budućnost: kompanija Zeka prezentirala je sve pogodnosti solarne pumpe, Eurosolar – Hifa Oil solarne nadstrešnice za parking i druge solarne proizvode, Mastercard je podsjetio na saradnje sa NLB Bankom fokusirane na podršku održivom turizmu i promociju prirodnih ljepota naše zemlje, dok je Lukavac Cement, kao pionir u korištenju alternativnih goriva, promovisao dekarbonizaciju i postulate modernog poslovanja prema EU normama. Svoje aktivnosti predstavili su i Centar za autizam “Meho Sadiković” iz Tuzle i Udruženja “Moja zvjezdica” iz Sarajeva.

NLB Banka je ovim povodom prvi put javnosti predstavila virtuelnu poslovnicu koja će klijentima omogućiti pristup banci 24 sata dnevno te ih pozvala da istraže svijet virtualnog bankarstva. Organizatori se nadaju da će slogan okupljanja “Ostavljamo bolje tragove” biti vodilja kompanijama, organizacijama i zajednicama da održivost postane temeljni stub njihovih budućih odluka.

D.K.

Iz firme članice Komore...

ZADA Pharmaceuticals otvorila tržište Afrike

Isporučeni prvi kontejneri lijekova u Somaliju

ZADA Pharmaceuticals d.o.o., jedan od vodećih bosanskohercegovačkih proizvođača lijekova sa stopostotnim domaćim vlasništvom, nedavno je otvorila tržište Afrike za svoje viskokvalitetne proizvode iz oblasti farmaceutske industrije. Prve količine proizvoda već su plasirane u Somaliju, i uskoro se isporučuje novi kontingent lijekova i dodataka prehrani, namijenjeni za tamošnje bolnice i apoteke. Radi se o svih 150 proizvoda sa znakom ZADA Pharmaceuticals - lijekovi koji se izdaju na ljekarski recept, lijekovi koji se izdaju bez recepta, i dodaci prehrani.

“Sačekali smo da nakon izvoza prvog kontejnera lijekova, dobijemo povratne informacije o zadovoljstvu korisnika i efikasnosti naših proizvoda. S obzirom na to da uskoro ide nova isporuka cjelokupnog asortimana i to u veoma kratkom vremenu, jasno je da su reakcije izuzetno pozitivne. Izvozom u Somaliju otvorili smo tržište Afrike, kao jedno od najbrže rastućih u svijetu, i nadamo se da će ovo biti početak jedne uspješne priče ne samo za nas, već i za bosanskohercegovačku farmaceutsku industriju u cjelini. Bitno je istaći, i to je zapravo argument koji je oduševio naše afričke partnere, da svi naši lijekovi i dodaci prehrani, dakle sve što ZADA proizvede, istog je kvaliteta, bilo da su namijenjeni domaćem, EU, Azijskom ili Afričkom tržištu. To uostalom, osim naše korporativne etike, garantira i EU GMP standard kontrole kvaliteta, kao najviši u industriji lijekova, i samo se rijetki proizvođači mogu pohvaliti da ga posjeduju”, kazao je Esad Zahirović član Uprave kompanije ZADA Pharmaceuticals d.o.o.. Zahirović je istako da kompanija nastavlja sa ekspanzijom kako na domaćem, pogotovo na inozemnim tržištima, te da su u završnoj fazi realizacije i novi generički lijekovi i dodaci prehrani. “Nakon nedavnog pronalaska partnera za tržišta Uzbekistana, Azerbejdžana i Gruzije u Aziji, Somalija je četvrto novo tržište za ovu kompaniju u ovoj godini. Strategija širenja izvoza kompanije u vremenu koje je pred nama bit će usmjerena na tržište EU i ostatak zemalja Bliskog Istoka”, pojašnjava Zahirović.

ZADA Pharmaceuticals d.o.o. je jedan od vodećih bosanskohercegovačkih proizvođača lijekova sa stopostotnim domaćim vlasništvom i godišnjim kapacitetom proizvodnje 3 milijarde tableta i 300 miliona kapsula za oko 150 generičkih

lijekova. Sve što ZADA proizvodi plod je vlastitog znanja i rada u okviru projekata koje provodi odjel Istraživanja i razvoja. Investiranje u istraživanje i razvoj pozicioniralo je kompaniju ZADA kao farmaceutsku industriju prepoznatljivu po vlastitim formulacijama i tehnološkim pristupima za proizvodnju generičkih lijekova sa dodatnim vrijednostima. ZADA Pharmaceuticals je u posjedu najvišeg standarda za proizvodnju lijekova - EU GMP standarda, a koji omogućava izvoz u zemlje EU i svijeta. Svjetskoj i domaćoj javnosti ZADA je posebno postala poznata kada je u vrijeme pandemije korona virusa na tržište plasirala lijek Malcovir, generički lijek koji se pokazao kao efikasan u tretmanu pacijenata oboljelih od koronavirusa. Kompanija trenutno zapošljava 150 farmaceuta, tehnologa, doktora, inženjera, i ostalog osoblja, sa prosječnom starosnom dobi 35 godina. Pored važećih EU smjernica Dobre Proizvođačke Prakse (EU GMP) i standarda EN ISO 9001, kvalitet je osiguran i internim standardima u skladu sa Poslovnikom kvaliteta ZADA Pharmaceuticals.

D.K.

Iz firmi članica Komore...

GiKiL u najvećoj poslijeratnoj investiciji

Na fabrici anhidrida maleinske kiseline (AMK) u kompaniji GIKIL Lukavac u toku je realizacija projekta povećanja proizvodnog kapaciteta fabrike. Uz nabavku reaktora, riječ je o najvećoj poslijeratnoj investiciji, čiji su radovi započeti 2021., a potpun prelazak na proizvodnju sa novim reaktorom planiran je za 2024. godinu. Inače, GIKIL je prošle godine imao ukupne prihode od čak 604 miliona KM, što ga svrstava u red najvećih kompanija u Bosni i Hercegovini, izvještava BiznisInfo.ba. Kada je riječ o novom projektu, u cilju povećanja kapaciteta proizvodnje, sa sadašnjih 10.000 na 13.000 tona, te mogućnošću povećanja na 15.000 tona godišnjeg kapaciteta, GIKIL se odlučio za SynDane 3122 LA katalizator čiji je životni vijek pet godina. Cilje je također da se dostigne vrhunski prinos i selektivnost, smanji stvaranje neželjenih nus proizvoda i poboljša iscrpka destilacionog sistema. Slijedeći najnovije tehnologije odabran je najsavremeniji MAN DWE jednozonski reaktor većih dimenzija sa najboljim performansama.

BH Telecom dobitnik nagrade DIGITAL CUP

Kompaniji BH Telecom je na 2. Social Media Summitu 19. maja dodijeljeno priznanje "Digital Cup" za edukativnu digitalnu kampanju "Glavu gore! Stop korištenju mobitela u prometu!". Prema riječima organizatora, agencije Altermedia, nagrađeni su oni koji su vođeni potrebama tržišta, uložili poseban trud, te svoju kreativnost izrazili maksimalno dobro, a pri tome ostvarili zavidne rezultate. Ovakvim kampanjama se nastoji smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na cestama i podići svijest vozačima i ukazati na rizike korištenje mobitela za vrijeme vožnje. Nađa Lutvikadić-Fočo, rukovoditeljica sektora za upravljanje promocijom u kompaniji BH Telecom, naglasila je da je veoma ponosna na uručeno priznanje, posebno jer je nagrađena kampanja iz oblasti korporativne društvene odgovornosti i realizirana isključivo internim snagama. "BH Telecom je sigurno društveno najodgovornija kompanija u Bosni i Hercegovini i ova nagrada za najbolju edukativnu digitalna kampanju 'Glavu gore! Stop korištenju mobitela u prometu' je naš motiv da i dalje ulažemo u promociju društveno odgovornih projekata. Kampanje je realizirana internim resursima i u suradnji sa Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija u mjesecu aprilu. Cilj kampanje je bio upozoriti sve korisnike u saobraćaju na opasnosti skretanja pogleda sa ceste i to smo uradili bez strašnih slika nezgoda te jednostavnom komunikacijom 'Glavu gore! dok voziš'", kazala je Lutvikadić-Fočo. DIGITAL CUP je strukovna nagrada koja se dodjeljuje kompanijama i brendovima za najkvalitetnije i najprofesionalnije digitalne kampanje. Strukovni žiri kojeg čine eminentni stručnjaci iz marketinga izabrali su kompanije i brendove koji su imali najkvalitetnije kampanje koje su izašle iz granica uobičajenog, inspirisale i proizvele najefektniju komunikaciju prema ciljanim grupama. U periodu trajanja medijske kampanje "Glavu gore! Stop korištenju mobitela u prometu!" učestvovali su i pripadnici Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji su dodatno upozoravali vozače na opasnost korištenja mobitela.

Nastavak uspješne saradnje NLB Sarajevo i Grada Tuzla

U Gradskoj upravi Tuzle, gradonačelnik dr.sc. Zijad Lugavić i pomoćnica za Službu za budžet i finansije, Suada Isaković, sastali su se sa predsjednicom Uprave NLB banke, Lidijom Žigic, članom Uprave, Denisom Hasanićem, direktorom Sektora za poslovanje sa privredom, Berinom Lakomicom i direktorom Poslovnog centra Tuzla, mr. sc. Adnanom Nuhanovićem. Tokom sastanka razgovaralo se o dosadašnjim aktivnostima, uspješnoj saradnji i mogućnostima finansiranja društveno korisnih projekata. Banka ima namjeru podržati projekte koji će poboljšati kvalitet života građana i istovremeno pokazati društvenu odgovornost prema zajednici u kojoj posluju. NLB banka ima svoje korijene u Tuzlanskoj banci i želi nastaviti ulagati u razvoj Tuzle, primjenjujući ESG principe – integraciju ekoloških, socijalnih i upravljačkih faktora, koji čine poslovnu strategiju NLB banke. Tokom sastanka gradonačelnik Lugavić

predložio je nekoliko konkretnih projekata za podršku, naglašavajući društvenu odgovornost i želju za ulaganjem NLB banke u Tuzlu kako bi se unaprijedio život građana i ojačala veza između banke i lokalne zajednice.

MI-BOSPO dobitnik zlatne nagrade u kategoriji "Gender and Inclusion 2023"

MI-BOSPO je dobitnik zlatne nagrade u kategoriji "Gender and Inclusion 2023" koju dodjeljuje Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) za održivost 2023. godine. U sali Atrium, Hotela Europe u Sarajevu upriličena svečana ceremonija uručjenja zlatne nagrade MI-BOSPO-u u kategoriji "Gender and Inclusion 2023". U prisustvu velikog broja domaćih i inostranih zvaničnika, ovo prestižno priznanje, u ime MI-BOSPO-a primio je Safet Husić, direktor MKF MI-BOSPO. Inače, učesnice u takmičenju uzele su 72 organizacije iz različitih zemalja, a koje podržava EBRD. Nagradu, zlatnu medalju za najbolje rezultate u kategoriji "Gender i inkluzija 2023." gospodinu Safetu Husiću uručila je Manuela Naessl, direktorica Ureda Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u Bosni i Hercegovini. EBRD je ovu nagradu objavio na svom godišnjem skupu održanom u Samarkandu, Uzbekistan i tom prilikom je obavljeno virtuelno uručjenje Safetu Husiću, direktoru MKF MI-BOSPO. "Ponosni smo što smo u veoma jakoj konkurenciji upravo mi osvojili zlatnu nagradu u ovoj kategoriji. Zahvalni smo EBRD-u na prestižnoj nagradi, velika je to čast, a ujedno i obaveza da nastavimo u istom pravcu i dalje. MI-BOSPO je najstarija mikrokreditna organizacija u Bosni i Hercegovini i tokom svojih 27 godina poslovanja veliku pažnju je posvećivala i posvećuje klijentima, stavljajući u fokus žene, jer smatramo da je osnažena žena stub porodice i društva. EBRD je važan poslovni partner MI-BOSPO-u, trenutno imamo aktivna tri projekta koja provodimo sa EBRD-om: projekti za podršku poduzetništvu, podrška uvođenja mjera energetske efikasnosti i podrška mladima u biznisu. Vođeci pri tome računaju da kroz sva tri projekta u prvom planu budu žene", izjavio je Safet Husić, direktor MKF MI-BOSPO. Aleksandra Vukosavljević, direktorica EBRD za finansijske institucije na Zapadnom Balkanu i Istočnoj Evropi, je istakla: "Drago mi je što je zlatna medalja EBRD-ove nagrade za održivost 2023. pripala našem dugogodišnjem partneru MI-BOSPO-u. Ova nagrada svjedoči sprovedbi misije MI-BOSPO-a u promovisanju ekonomske uključenosti žena u Bosni i Hercegovini i njihovog svakodnevnog rada na terenu. Pridružujem se proslavi ovog posebnog trenutka i radujem se našoj kontinuiranoj suradnji u poboljšanju pristupa finansiranju za mnoga mala poduzeća u zemlji." MI-BOSPO je jedina organizacija iz Bosne i Hercegovine koja je dobitnik ove prestižne nagrade, što je svakako dodatno obavezuje da svoj rad nastavi u pravcu osnaživanja žena. Istovremeno, MI-BOSPO i EBRD će i ubuduće nastaviti veoma uspješnu dugogodišnju saradnju, značajnu ne samo za MI-BOSPO klijente nego i za društvo, u cjelini. Inspirisan uspjesima klijenata, MI-BOSPO će nastaviti i dalje pružati najbolju finansijsku uslugu klijentima.

Iz Vlade Tuzlanskog kantona...

Za 0,3% više turističko-ugostiteljskih subjekata

Prihvaćena Informacija o stanju turističko-ugostiteljske djelatnosti na području TK u 2022. godini

Vlada Tuzlanskog kantona prihvatila je na 13. redovnoj sjednici Informaciju o stanju turističko-ugostiteljske djelatnosti na području Tuzlanskog kantona u 2022. godini. Prema dokumentu na području TK u prošloj godini bilo je 2.231 registrovan poslovni subjekt koji je, shodno klasifikaciji djelatnosti u BiH, razvrstan u djelatnost smještaja, pripreme i posluživanja hrane i pića, odnosno pružanje usluga u

ugostiteljstvu, što je za 0,3 % više poslovnih subjekata nego u 2021. godini. U ukupnom broju registrovanih poslovnih subjekata na području TK, područje pružanja smještaja i priprema i usluživanje hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) učestvuju sa 8,3%. Najveći broj poslovnih subjekata iz oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva registriran je na području grada Tuzle (36%) dok je u Živinicama 11%, u Lukavcu i Gradačcu po 10%, Gračanici 9%, Srebreniku 7%, Kalesiji 5% Banovićima 4%, Kladnju 3% Čeliću 2%, Doboj Istoku, Sapni i Teočaku po 1% od ukupnog broja registriranih poslovnih objekata. Broj uposlenih u odnosu na prethodnu godinu porastao je za 4,18 %. Neto plaće uposlenih u ovom sektoru su najniže plate u TK što se posljedično odražava i na kvalitet pružanja usluga. Prosječna neto plata za 12. 2022. godine u ovom sektoru iznosila je 683 KM, što je u odnosu na 2021. godinu povećanje za 31%. Kako bi se planski usmjeravao razvoj turizma, stoji u Informaciji, neophodno je raditi na unaprjeđenju zakonodavnog okvira i turističkih statistika kao osnovne poluge razvoja ove oblasti. Poseban značaj ima unaprjeđenje regulatornog okvira koji će olakšati rad turističkih radnika i poslovnih subjekata u turizmu, a ujedno potaknuti turističke poduzetnike u svojoj zoni za formalnu registraciju poslovanja.

Na području TK registrirano 21.417 trgovinskih subjekata

Prihvaćena Informaciju o stanju trgovačke djelatnosti na području TK u 2022. godini

Na je na 13. redovnoj sjednici Vlada Tuzlanskog kantona je prihvatila Informaciju o stanju trgovačke djelatnosti na području Tuzlanskog kantona u 2022. godini. Na području TK bilo je registrirano 21.417 poslovnih subjekata što je u odnosu na prethodnu godinu više za 203 odnosno 0,96%. Od toga je 10.180 pravnih i 11.237 fizičkih lica. Njih 5.588 je iz oblasti trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala, te trgovine predmetima za ličnu upotrebu u domaćinstvu, što čini 26% od ukupnog broja registriranih firmi u TK. Broj registriranih subjekata u trgovini u 2022. godini u TK manji je za 123 ili 2,2% u odnosu na 2022. godinu. Od ukupno 5,588

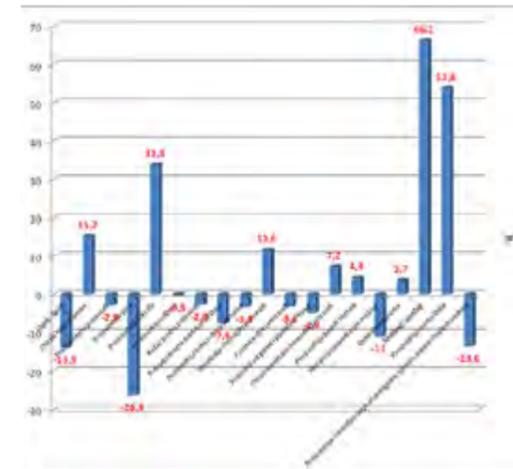
subjekata registriranih za obavljanje trgovačke djelatnosti u 2022. godini, 2.492 je pravnih lica tj. 44,59%, dok je 3.096 fizičkih lica ili 55,41 %. Broj registriranih poslovnih jedinica u okviru pravnih lica je 3.027. Najveći broj on-line trgovaca nije registriran, prilikom prodaje ne ispostavlja fiskalne račune, potrošači pri takvim kupovinama nisu zaštićeni niti mogu tražiti pravnu zaštitu u skladu sa važećim propisima u ovoj oblasti. "Siva ekonomija" je razvojem savremenih tehnologija dobila novi prostor za širenje a još uvijek niti na jednom nivou u BiH nisu uspostavljeni adekvatni mehanizmi za suzbijanje ove pojave. Ovo je problem koji zahtijeva brzu reakciju svih nivoa vlasti kako bi se na vrijeme zaustavila potrošnja koja nije u zakonskom okviru. Broj zaposlenih u TK u ovoj oblasti iznosio je 101.192 i veći je za 1.603 osobe, odnosno 1,6% u odnosu na 2021. godinu. Od tog broja zaposlenih u trgovini bilo je 18.337 što je za 466 odnosno 2,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna plata ostvarena u trgovini u 2022. godini u iznosu od 784 KM viša je za 17,36% u odnosu na prosječnu neto platu u 2021. godini (668 KM) a od prosječne plate u TK (1.022 KM) niža je za 23,29% te se nalazi među najnižim plaćama u Kantonu (pored hotelijerstva, ugostiteljstva i građevinarstva).

Odjeljenje za informisanje
Vlade Tuzlanskog kantona

PRIVREDNA KRETANJA U TUZLANSKOM KANTONU ZA I-III 2023. GODINE

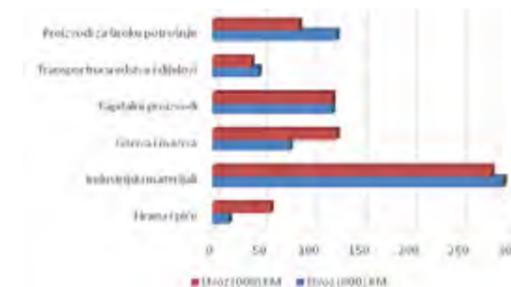
Prema podacima za period januar - mart 2023. godine, došlo je do oada obima industrijske proizvodnje u Tuzlanskom kantonu za 0,7% u odnosu na prvi kvartal 2022. godine. Rast industrijske proizvodnje je ostvaren u kategorijama intermedijarnih proizvoda 4,3%, kapitalnih proizvoda 12,0% , netrajnih proizvoda za široku potrošnju 3,5% i trajnih proizvoda za široku potrošnju 53,8%, dok je došlo do pada proizvodnje energije 13,0%.

Industrijska proizvodnja I-III 2023/ I-III 2022 (%)

Ukupni izvoz iz Tuzlanskog kantona u prvom kvartalu iznosio je 679,7 miliona KM što je za 11,7% više u odnosu na nominalnu vrijednost izvoza u istom periodu 2022. godine. U istom periodu ostvaren je uvoz u vrijednosti od 711,4 miliona KM, što je rast nominalne vrijednosti uvoza od 3,8% u odnosu na isti period prošle godine. Ostvaren je vanjskotrgovinski deficit od 31,7 miliona KM, a pokrivenost uvoza izvozom je 95,5%. Najveći izvoz je u hemijskoj i metaloprerađivačkoj industriji, a najviše izvoza je otišlo u Austriju (126,5 milion KM) i Njemačku (120,6 miliona KM). Najviše uvoza je ostvareno iz Njemačke (89,8 miliona KM) i Srbije (64,8 miliona KM).

I-III 2023	Izvoz (000) KM	Uvoz (000) KM
Hrana i piće	16.724	58.490
Industrijski materijali	293.074	280.850
Goriva i maziva	77.893	124.911
Kapitalni proizvodi	120.572	120.673
Transportna sredstva i dijelovi	46.499	39.220
Proizvodi za široku potrošnju	124.938	87.224

Izvoz i uvoz prema BEC I-III 2023.

Prema podacima koje objavljuje Porezna uprava Federacije BiH, u periodu januar-mart 2023. godine, u Tuzlanskom kantonu je naplaćeno javnih prihoda u iznosu od 302.354.186 KM što je 17,5% više u odnosu na isti period 2022. godine. Sa ovim iznosom naplate, Tuzlanski kanton je drugi u učešću u ukupnoj naplati javnih prihoda u Federaciji BiH, odmah nakon Kantona Sarajevo, sa učešćem od 17%.

Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH u Tuzlanskom kantonu je u martu, po prebivalištu zaposlenika, bilo 103.787 zaposlenih.

Mart 2023	Zaposlenost	Nezaposlenost
UKUPNO	103.787	67.371
Banovići	6.208	3.706
Čelić	1.303	2.130
Doboj-Istok	2.636	1.751
Gračanica	10.971	6.700
Gradačac	9.356	5.831
Kalesija	5.719	5.764
Kladanj	2.007	1.891
Lukavac	11.033	6.789
Sapna	760	1.853
Srebrenik	8.170	6.483
Teočak	657	1.199
Tuzla	31.939	13.887
Živinice	12.958	9.387

Prema podacima Službe za zapošljavanje TK, u martu 2023. godine, na evidenciji je bilo prijavljeno 67.424 nezaposlene osobe, od čega 43.947 (65,18%) stručnih i 23.477 (34,82%) nestručnih. U ukupnom broju nezaposlenih je 42.822 žena (63,5%), od čega je 15.009 nestručnih. 11.056 nestručnih nezaposlenih žena je starije od 40 godina. U ukupnom broju nestručnih nezaposlenih osoba (23.477), udio nestručnih žena je 64%. Prema starosnoj strukturi, 38.690 (57,5%) nezaposlenih je starije od 40 godina. Najviše nezaposlenih na evidencijama Službe za zapošljavanje je prodavača, ekonomskih tehničara i diplomiranih ekonomista.

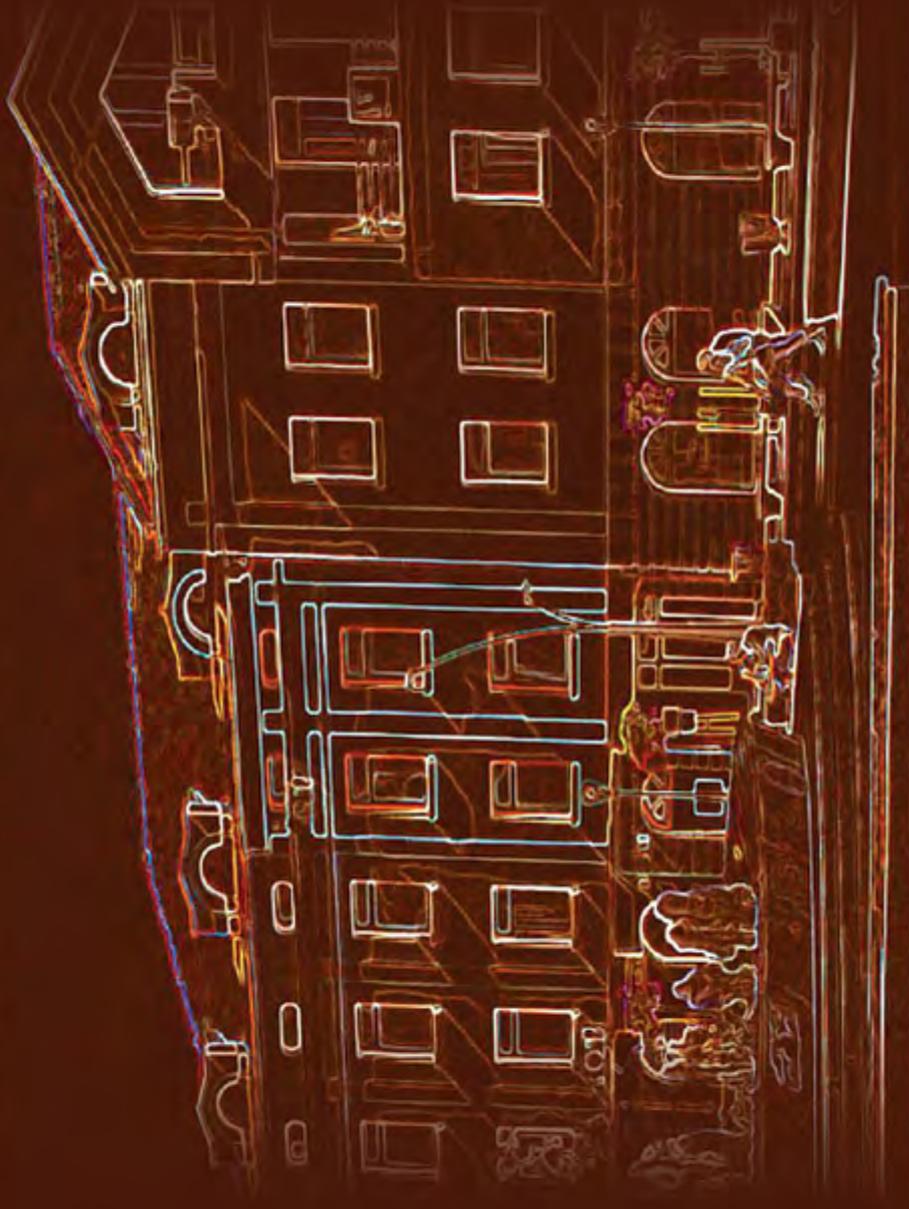
Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u martu 2023. je iznosila 1.060 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2022. godine, neto plaća je veća za 13,5%. Najviše prosječne neto plate su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom (1.970 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hotelijerstvu (830 KM).

Djelatnost	Tuzlanski kanton	
	Neto plaća (III 23)	III 23/ 2022 %
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	936 KM	3,8
B Vađenje ruda i kamena	1.468 KM	18,5
C Prerađivačka industrija	961 KM	14,0
D Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.970 KM	9,0
E Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	1.089 KM	9,4
F Građevinarstvo	857 KM	12,6
G Trgovina na veliko i malo	881 KM	12,4
H Prevoz, skladištenje i komunikacije	881 KM	13,2
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	830 KM	21,5
J Informacije i komunikacije	1.770 KM	5,9
K Finansijske djelatnosti	1.514 KM	6,2
L Poslovanje nekretninama	1.010 KM	9,9
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.152 KM	1,7
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	934 KM	6,6
O Javna uprava i odbrana	1.609 KM	10,4
P Obrazovanje	1.090 KM	14,0
Q Zdravstvena socijalna zaštita	1.839 KM	20,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1.050 KM	14,5
S Ostale uslužne djelatnosti	1.207 KM	12,0

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

